

Doğma, canım-varlığım qədar
sevdiyim Azərbaycanın
mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 147 (23.309)

8 avqust 2019-cu il, cümə axşamı

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Avqustun 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Pirallahı rayonunda olublar.

Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya görülən işlər və rayonun perspektiv inkişafı ilə bağlı layihələr barədə məlumat verilib.

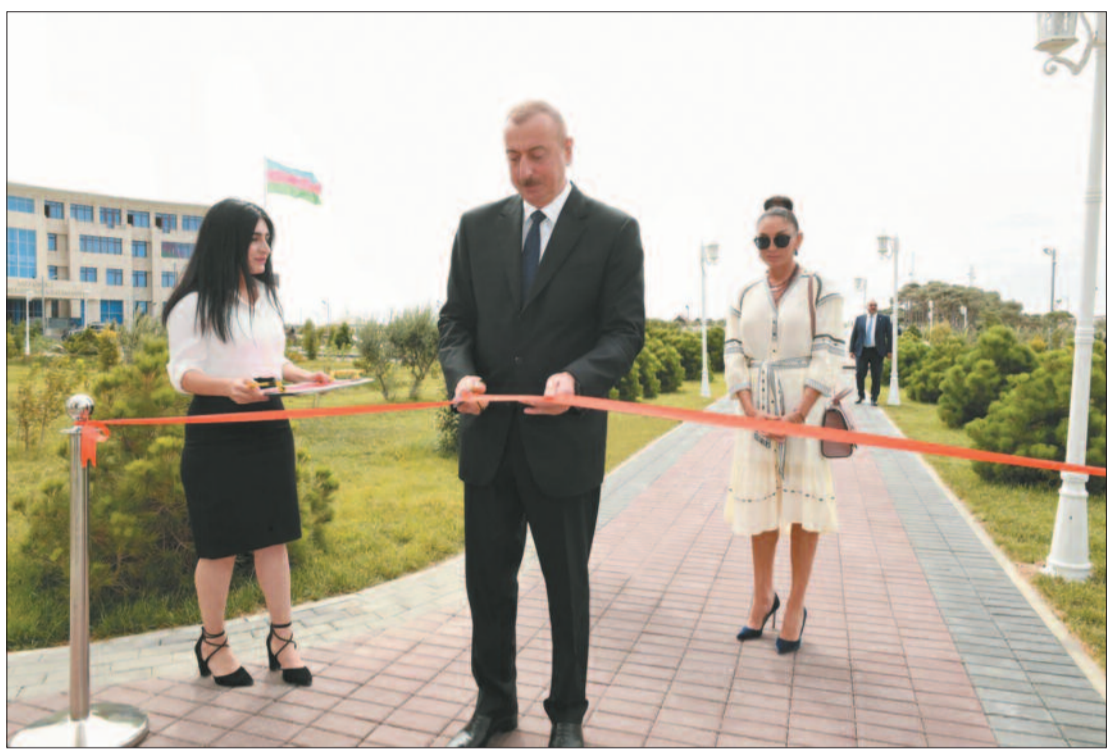
Sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım Pirallahı Rayon İcra Hakimiyyəti üçün inşa edilən binada yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Həmin gün Pirallahı rayonunda yeni inşa olunmuş Gənclər Mərkəzinin, Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı Rayon Təşkilatının yeni inzibati binasının açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərkəzin açılışında iştirak ediblər.

Avqustun 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Pirallahı rayonunda yeni inşa olunmuş "Mirvari" Park Kompleksində yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Pirallahı rayonunda qəzalı binaların sakinləri üçün inşa edilən kompleksə gələrək binalardakı mənzillərdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Bu gün ölkəmizin, o cümlədən muxtar respublikamızın sosial-iqtisadi, elmi və mədəni həyatında əldə edilən böyük nailiyyətlərin əsasında fəal yaradıcı gücə malik olan Heydər Əliyev milli dövlətçilik konsepsiyası, inkişafın Heydər Əliyev modeli dayanır. Ulu öndərimizin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyasının reallaşdırılması sayəsində 20 ildən artıqdır ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının tərəqqisi ilə fəxr edirik, qürurlanıyıq. Bütün bunlar həm də nümunəvi vətənpərvərliyin, dövlətçiliyə dərin sədaqət, sabitliyin, sosial-iqtisadi yüksəlişin təmin edilməsinin, ən əsası isə rəhbər qayğısının nəticəsidir.

Muxtar respublikada bütün sahələrdə innovativ yeniliklərin tətbiq olunması, məqsədyönlü islahatların, mühüm infrastruktur layihələrinin, daha parlaq gələcəyə hesablanmış dövlət proqramlarının reallaşdırılması qədimliyi, mədəni zənginliyi, strateji əhəmiyyəti ilə seçilən diyarımızı cazibə mərkəzinə çevirir. Buna görə də Azərbaycanın tərəfdaşı olan ölkələr muxtar respublikamızla iqtisadi-ticarət, mədəni və humanitar əlaqələrini daha da genişləndirməyə böyük maraq göstərirlər.

İyulun 1-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibovun Ukraynanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Vladislav Kanevski ilə görüşü zamanı bu məsələlər xüsusilə qeyd olunub.

Ali Məclisin Sədri blokada şəraitində yaşamasına baxmayaraq, Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikasında tələbatın yerli istehsal hesabına ödənilməsi və ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunduğunu diqqətə çatdırıb. Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Ukrayna arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin həcmnin artan dinamika ilə davam etdiyini bildirən Ali Məclisin Sədri ali və ümumtəhsil məktəbləri arasındakı qarşılıqlı əməkdaşlıqdan danışıb, əlaqələrin genişləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Bu gün Heydər Əliyev siyasi xəttinə sədaqət Sədərək rayonunda da davamlı inkişafı təmin edib, Heydərabad qəsəbəsində və kəndlərdə quruculuq işlərinin miqyası genişləniib, məskunlaşma artıb. Ötən əsrin 90-cı illərində işğalçı ölkənin Sədərəkə hücumu zamanı dağılan evlər yenidən qurulub, gözəl binalar tikilib. Muxtar respublikada əhalinin rahat yaşayışı, mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan kompleks işlərin tərkib hissəsi olaraq Heydərabad qəsəbəsində 7 mərtəbədən ibarət 48 mənzilli yeni yaşayış binası inşa edilib. Bu, muxtar respublikamızın inkişafının, dövlətin vətəndaşlara qayğısının, ən əsası isə dövlət-xalq birliyinin göstəricisi, düşmənə gözdağı, hər bir naxçıvanlı üçün işə sevincidir.

tədbirində iştirak edib, Sədərək rayonunda ölkə əhəmiyyətli sahənin – Su Monitoring Laboratoriyasının istifadəyə verilməsi münasibətilə kollektivi təbrik edib.

Ali Məclisin Sədri laboratoriyada monitorinqlərin vaxtında və düzgün aparılacağına əminliyini bildirib, mütəxəssis hazırlığının diqqətdə

yət kəsb edir. Muxtar respublikamızda gömrük infrastrukturunun yenidən qurulması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin davamı olaraq Sədərək Gömrük İdarəsi üçün yeni kompleks inşa olunur.

İyulun 2-də Ali Məclisin Sədri kompleksin inşası ilə maraqlanıb,

yətdə tibbi xidmət almadıqda xarici ölkələrə üz tuturlar. Bu da ölkəmizin imicinə mənfi təsir göstərir, eyni zamanda maliyyə vəsaitləri xaricə axır. Lakin icbari tibbi sığortanın tətbiqi insanların keyfiyyətli tibbi xidmətlə təmin olunmasına imkan verəcəkdir. Kəngərli rayonunda da icbari tibbi sığorta-

yətdə tibbi xidmət almadıqda xarici ölkələrə üz tuturlar. Bu da ölkəmizin imicinə mənfi təsir göstərir, eyni zamanda maliyyə vəsaitləri xaricə axır. Lakin icbari tibbi sığortanın tətbiqi insanların keyfiyyətli tibbi xidmətlə təmin olunmasına imkan verəcəkdir. Kəngərli rayonunda da icbari tibbi sığorta-

İcmal

Heydər Əliyev siyasi xəttinə sədaqət, dövlətçilik, təhlükəsizlik, sabitlik, tərəqqi

Və ya fəal yaradıcı gücə malik olan inkişafın Heydər Əliyev modeli Naxçıvan nümunəsində

İyulun 2-də – ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyinin 50 illiyi ərəfəsində yeni yaşayış binası istifadəyə verilib.

Açılış tədbirində iştirak edən Ali Məclisin Sədri çıxışında dövlətimiz və cəmiyyətimiz üçün əhəmiyyətli bir məsələyə toxunaraq qeyd edib ki, yeni yaşayış binasının ilk sakinləri dövlət qarşısında xidməti borclarını layiqincə yerinə yetirmiş vətəndaşlardır. Həmin şəxslərin mənzillərlə təmin olunması həm də dövlətin bu kateqoriyadan olan insanlara qayğısının təzahürü, eyni zamanda digər vətəndaşlar üçün də nümunədir.

Həmin gün Sədərək rayonunda 1 şəhid ailəsinə, sağlamlıq imkanları məhdud 2 Azərbaycan Vətən Müharibəsi iştirakçısına və Çernobil Atom Elektrik Stansiyasında baş vermiş qəzanın aradan qaldırılmasında iştirak edən 1 nəfərə yeni mənzillərin təqdim olunması göstərilən dövlət qayğısının daha bir ifadəsidir.

Ali Məclisin Sədri mənzillə təmin olunanları təbrik edib, onlara rahat və firavan həyat arzulayıb, mənzillərin orderlərini təqdim edib.

İyulun 2-də Ali Məclisin Sədri həmin binada dövlət qurumları və xidmət mərkəzi üçün yaradılan şəraitlə də tanış olub.

Muxtar respublikada ətraf mühitin mühafizəsi, təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə edilməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir, bu sahədə dövlət proqramları uğurla icra olunur, əhalinin sağlam ekoloji mühitdə yaşamasına xüsusi diqqət yetirilir. Görülən tədbirlərin davamı olaraq Sədərək rayonunun Heydərabad qəsəbəsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin tabeliyində Sədərək Rayon Su Monitoring Laboratoriyası yaradılıb, müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş yeni inzibati bina tikilib. İyulun 2-də həmin laboratoriya istifadəyə verilib. Ali Məclisin Sədri açılış

saxlanması, Səhiyyə Nazirliyi ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərilməsi, ayda bir dəfə monitorinq nəticələri barədə məlumatların hazırlanması və mətbuata təqdim olunması barədə tapşırıqlar verib.

Laboratoriyanın fəaliyyətə başlaması, həqiqətən də, ölkəmiz və diyarımız üçün mühüm bir hadisədir. Tədbirdə çıxış edən Ali Məclis Sədri də qeyd etdiyi kimi, qanunların işləmədiyi işğalçı ölkədə istismar müddəti başa çatmış Atom Elektrik Stansiyasının fəaliyyət göstərməsi bölgə üçün risk yaradır. Çünki muxtar respublika işğalçı ölkə ilə sərhəddə yerləşir. Müasir laboratoriyanın qurulması sərhədlərimiz daxilində tədbirləri vaxtında görməyə və qərar qəbul etməyə imkan verəcəkdir. Su monitorinqləri zamanı işğalçı ölkədən keçməklə muxtar respublika ərazisində axan çaylarda çirklənmə qeydə alındıqda beynəlxalq təşkilatlar dərhal məlumatlandırılacaqdır. Yəni laboratoriyanın Ermənistanla sərhəd yaşayış məntəqəsində yerləşməsi ortaya çıxacaq problemlərə vaxtında müdaxilə etməyə imkan verəcəkdir. Bura həm də dünyada yerləşən su monitorinq laboratoriyalarının xəritəsinə daxil edilib. Bu isə düşmən tərəfdən hər hansı ekoloji çirklənmə zamanı beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılmasında böyük əhəmiyyət

yeni tikilinin gömrük xidmətinin tələblərinə uyğun qurulması və işıqlandırılması, keyfiyyətə ciddi diqqət yetirilməsi, təcili tibbi yardım və yanğından mühafizə xidmətlərinin təşkil olunması barədə tapşırıqlar verib.

Muxtar respublikada səhiyyənin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər, müasir infrastrukturun yaradılması əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsini xeyli yüksəltdi. Həyata keçirilən səhiyyə islahatlarının ən mühüm cəhətlərindən biri isə muxtar respublikada icbari tibbi sığortanın tətbiqidir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri müvafiq Fərman və Sərəncamına uyğun olaraq 2017-ci il iyulun 1-dən Sədərək, 2019-cu il iyunun 1-dən isə Şərur rayonlarında icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanıb. Bu istiqamətdə işlər Kəngərli rayonunda da davam etdirilib. Həyata keçirilən kompleks tədbirlər burada da icbari tibbi sığortanın tətbiqinə imkan verir. İyulun 5-də rayonda icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı tədbir keçirilib.

Ali Məclisin Sədri tədbirdə iştirak edib, icbari tibbi sığortanın tətbiqi sahəsində işlərin başa çatması münasibətilə kollektivi və sakinləri təbrik edib. Ali Məclisin Sədri deyib: **"İcbari tibbi sığorta vacib sahədir. Çünki səhiyyə müəssisələrinə müraciət edən insanlar lazımi səviyyə**

nun tətbiqi üçün dövlətimiz tərəfindən vəsait ayrılıb, müasir tibbi avadanlıqlar alınaraq quraşdırılmışdır. Artıq muxtar respublikanın üç rayonunda icbari tibbi sığorta uğurla tətbiq olunacaqdır".

İyulun 5-də Kəngərli rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı müşavirə keçirilib.

Aidiyyəti üzrə məlumat verildikdən sonra Ali Məclisin Sədri avqustun 1-dən rayonda icbari tibbi sığortanın tətbiq edilməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verib, icbari tibbi sığortanın tətbiq olunacağı növbəti bölgəmizin Şahbuz rayonu olduğunu qeyd edib, bu istiqamətdə görüləcək işlərin ilin sonunadək başa çatdırılması ilə bağlı əlaqədar qurumlara tapşırıqlar verib.

Bu gün qloballaşan dünyada gedən sürətli dəyişikliklər şəraitində ayrı-ayrı dövlətlər və bütövlükdə bəşəriyyət münasibətlərin, terrorçuluğun, transmilli mütəşəkkil cinayətkarlığın artması, kütləvi miqrasiya, ətraf mühitin çirklənməsi, ərzaq, enerji problemləri və təhlükəsizliyi, separatçılıq, etnik, dini və siyasi ekstremizmin yayılması kimi faktorlarla üzleşir. Bu amillər hər bir dövlətin prioritetlərinin, təhlükəsizliyə qarşı risklərin müəyyənləşdirilməsini, həmin risklərin qabaqlanması və aradan qaldırılması üzrə adekvat tədbirlərin

Ardı 2-ci səhifədə

həyata keçirilməsini zəruri edir. Bu mənada, xalqa və dövlətə sədaqətlə xidmət edən, milli maraqlarımızın və mənafelərimizin keşiyində layiqincə dayanan, muxtar respublikamızın təhlükəsizliyi əleyhinə yönəlmiş təhdidlərin qarşısının alınmasında əzmkarlıq nümayiş etdirən Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Xarici Kəşfiyyat Xidməti sabitliyin, qanunçuluğun, hüquq qaydalarının etibarlı təminatçıları kimi çıxış edən əhəmiyyətli dövlət orqanlarıdır. Sovetlər Birliyi dövründə muxtar respublikanın təhlükəsizlik orqanları çətin şəraitdə fəaliyyət göstərsələr də, bu gün onların fəaliyyətinin təşkili və maddi-texniki bazalarının gücləndirilməsi qarşısı qoyulmuş vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsinə imkan verir. Bütün bunların nəticəsidir ki, muxtar respublikada təhlükəsizlik təmin olunub.

Bu gün xüsusi xidmət orqanlarının uğurlu fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsi qarşısında duran əsas vəzifələrdəndir. İyulun 9-da Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində “Naxçıvan Muxtar Respublikasında təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə” keçirilən müşavirədə də bu məsələlərin dövlətimizin daim diqqət mərkəzində olduğunu göstərir.

Müşavirədə iştirak edən Ali Məclisin Sədri Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinə və Xarici Kəşfiyyat Xidmətinə xarici dövlətlərin xüsusi xidmət orqanlarının, cinayətkar qrupların və ayrı-ayrı şəxslərin dövlət müstəqilliyinə, ərazi bütövlüyünə, konstitusiyaya quruluşunun əsaslarına, iqtisadi, elmi-texniki, müdafiə potensialına və digər milli maraqlara zərər vurulmasına yönəlmiş kəşfiyyat, terror-təxribat və digər pozuculuq fəaliyyətinin vaxtında aşkarlanması, real və potensial təhdidlərin proqnozlaşdırılması, adekvat tədbirlər görülməsi, düşmən ölkənin sərhəddəki hərbi fəaliyyətinin nəzarətdə saxlanılması və bu kimi digər mühüm məsələlərlə bağlı müvafiq tapşırıqlar verib, bu vəzifələrin icrasında onlara uğurlar arzulayıb.

Sonra Ali Məclisin Sədri Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin kitabxanasında yaradılan şəraitlə maraqlanıb.

Böyük mütəfəkkirlərin, sərkərdələrin, dahilərin Vətəni olan Naxçıvanın yetişdirdiyi şəxsiyyətlərin fəvqündə dayanan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyə gəlişinin 50 illiyi ötən ay ölkəmizdə, o cümlədən muxtar respublikamızda mühüm tarixi hadisə kimi müxtəlif tədbirlərlə qeyd

olunub. Bu çərçivədə ölkəmizin 50 fəal gənccinin iştirakı ilə “Heydər Əliyev siyasi məktəbini öyrənirik” Gənc Liderlər Proqramı çərçivəsində muxtar respublikaya səfər edən gənclərlə görüşüb.

İyulun 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbov “Heydər Əliyev siyasi məktəbini öyrənirik” Gənc Liderlər Proqramı çərçivəsində muxtar respublikaya səfər edən gənclərlə görüşüb.

Ali Məclisin Sədri gəncləri salamlayıb, səfərin təşkilatçılarına təşəkkürünü bildirərək deyib: **“Tarixdə elə şəxsiyyətlər var ki, onların həyat yolundan danışmaq üçün bütöv bir xalqın, bütöv bir ölkənin tarixindən danışmaq lazımdır. Möhtərəm Heydər Əliyev belə şəxsiyyətlərdəndir. Onun mənalı həyatı müstəqil Azərbaycanın siyasi bioqrafiyasına çevrilmişdir. Bu gün Azərbaycan deyərək Heydər Əliyev, Heydər Əliyev deyərək Azərbaycan düşünürük. Bu, səbəbsiz deyil. Azərbaycanın 50 ilə yaxın bir dövrünü əhatə edən tarixi və siyasi taleyi, bu illər ərzində ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində baş vermiş dirçəliş, inkişaf və tərəqqi möhtərəm Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli liderimizin bütün həyatını göz önünə gətirsək, keçirdiyi mənalı ömür yolunu nəzərdən keçirsək, böyük ömrün yalnız bir məqsədə xidmət etdiyinin şahidi olarıq: bu – Azərbaycandır...”**

Ali Məclisin Sədri genişməzmunlu çıxışında böyük ömrün Azərbaycanın mənalı fəaliyyətini altı mühüm mərhələ üzrə ətraflı təhlil edib. Muxtar respublika rəhbəri qeyd edib ki, böyük ömrün birinci mərhələsi ötən əsrin 40-cı illərindən 1969-cu ilə qədərki dövrü əhatə edir. Bu dövrdə ulu öndərimiz xalq üçün xidməti hər şeydən uca tutan, dövlət təhlükəsizliyi maraqlarını milli maraqlara tabe etməyi bacaran istedadlı hərbi xadim kimi parlayıb. O, təhlükəsizlik xidməti leytenantından həmin xidmətin general-mayoru ali hərbi rütbəsinədək böyük bir yol keçib. Ulu öndər təhlükəsizlik sisteminin generalı və rəhbəri vəzifəsinə yüksələn ilk azərbaycanlı idi.

Ümummilli liderimizin Vətənin inkişafı mənasına siyasi fəaliyyətinin ikinci mərhələsi olan 1969-1982-ci illər tarixdə şəxsiyyətin rolunun nəyə qadir olduğunu əyani ifadəsinə çevrildi. 1969-cu ilin 14 iyulu, sadəcə, respublika rəhbərinin seçim günü yox, bundan daha çox milli liderin rəhbərliyə gəlişi günü idi. Məhz bu tarixdən başlayaraq Azərbaycan ətalətin, geriliyin daşını atdı, öz tarixi taleyinin

sahibi oldu. Ümummilli liderimizin siyasi rəhbərliyinin birinci dövründə Azərbaycan başqa müttəfiq respublikaların 50 ildə keçirdiyi inkişaf yolunu 14 ilə qət etdi.

Böyük ömrün üçüncü mərhələsi 1982-1987-ci illəri əhatə edir. Bu dövr Heydər Əliyev şəxsiyyətinin keçmiş Sovetlər Birliyi və bütün dünya miqyasında bir daha təsdiq olunduğu dövrdür. SSRİ kimi nəhəng bir dövlətin ali rəhbərliyinə ucalmaqla xalqımızın böyük oğlu misilsiz dövlət idarəçiliyi və bacarığı nümayiş etdirdi.

Dahi şəxsiyyətin Azərbaycan mənasına fəaliyyətinin dördüncü mərhələsi olan 1987-1990-cı illər Kreml rejiminin bu böyük şəxsiyyətə qarşı həyata keçirdiyi ağır təqib illəridir. Göstərilən təzyiqlərə, şəxsi əlaqələrinin, telefon danışqlarının izlənməsinə baxmayaraq ulu öndərimiz sırası vətəndaş kimi Azərbaycan üçün çalışdı, Sovet dövlətinin dağılmaqda olduğu bir şəraitdə Vətəni üçün çıxış yolları axtardı, özünün zəngin dövlətçilik təcrübəsi, müdrik məsləhəti ilə Azərbaycanı düşdüğü ağır böhrandan çıxarmaqdan ötrü bütün qüvvəsini sərf etdi.

1990-1993-cü illər tarixə ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü kimi düşmüşdür. Görkəmli siyasi xadimin Azərbaycan mənasına fəaliyyətinin beşinci mərhələsi olan bu tarixi dövr şərafli xilaskarlıq və quruculuq missiyası ilə zəngindir. Bu missiyanın öz başlanğıcını götürdüğü yer isə Naxçıvan Muxtar Respublikası idi. Tale ulu öndəri qədim diyara göndərməklə Naxçıvanı işğal olunmaq, əhalisini isə qaçqın ömrü yaşamaq təhlükəsindən hifz etdi. Azərbaycanın bu qədim torpağını xilas edən ulu öndər özünə Naxçıvan boyda abidə ucaltdı. Böyük şəxsiyyətin Naxçıvanda yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışı, sırası deputat, sonralar isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının rəhbəri kimi fəaliyyət göstərməsi bu qədim diyardan başlanan müstəqillik yolunun bütün Azərbaycan siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilməsinə, milli dövlətçiliyin bərpası istiqamətində qəti ad-

Bəli, 50 il bundan əvvəl ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən elan olunmuş siyasi-iqtisadi müstəqillik kursu, inkişafın milli intibaha yönəldilmiş modeli ölkəmizə və muxtar respublikamıza yeni həyat bəxş edib. Özünə Azərbaycan boyda abidə ucaldan ulu öndərimiz onu inamla idarə edə biləcək lideri, rəhbəri də yetişdirib. Məhz bunun nəticəsində muxtar respublikamız abadlaşıb, başdan-başa yenidən qurulub, tikilib, ucaldı, zirvələrə yüksəldilib. Görkəmli dövlət xadiminin “Mənim əsərlərim şeir deyil, roman deyil, elmi kitab deyil, musiqi əsəri deyildir. Mənim əsərim xalqın üçün qurduğum, yaratdığım binalar, saraylar, universitet və məktəb binalarıdır, yollarıdır, körpülərdir, su hövzələri, su kəmərləridir” sözləri isə Onun əmanəti olan muxtariyyətinin bu il 95 illik yubileyini qeyd etdiyimiz Naxçıvan nümunəsində daha da möhtəşəm səslənir.

✎ Rauf KƏNGƏRLİ

Muxtar respublikada ərzaq təhlükəsizliyinin və özünüməşğulluğun təmin edilməsi prioritet vəzifələr sırasındadır. Buna nail olunmasında kənd təsərrüfatı mühüm rola malikdir. Ona görə də bu sahənin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən kompleks islahatlar, qəbul edilmiş dövlət proqramlarının uğurlu icrası, subsidiyaların verilməsi, müasir texnologiyaların tətbiqi, meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin texniki imkanlarının genişləndirilməsi, keyfiyyətli toxum növlərinin istehsalının stimullaşdırılması, məhsul istehsalçılarına güzəştli şərtlərlə kreditlərin verilməsi əkinçiliyin inkişafına öz təsirini göstərməkdədir.

Qeyd edək ki, cari ilin məhsulu üçün muxtar respublikamızda 33 min 308 hektar sahədə taxıl əkilmişdi. Zəmilərdən 102 min 984 ton məhsul tədarük edilib, hektarın orta məhsuldarlığı 30,9 sentnerə çatdırılıb. Təbii ki, bu nəticəyə nail olunmasında bir neçə amil başlıca rol oynayıb. Bu sırada ilk olaraq dövlət qayğısını qeyd etməliyik. Məhz bu qayğının ifadəsidir ki, cari ildə də meliorasiya-irriqasiya tədbirləri davam etdirilib. Uzun illər əkilməyən və istifadəsiz qalan torpaq sahələrinə yeni suvarma kanallarının çəkilməsi, müasir meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin qurulması əkin dövrü-yəsinə yeni sahələrin qatılmasında mühüm rol oynayıb. Belə ki, təkcə 2018-ci ildə və cari ilin ilk altı ayında meliorasiya-irriqasiya sistemlərinin yenilənməsi istiqamətində Kəngərli rayonunun Böyükdüz kəndi ərazisində 616, Yurdçu kəndi ərazisində 59,4 hektar sahəni əhatə edən yeni qapalı suvarma şəbəkələrinin tikintisi başa çatdırılıb istifadəyə verilib. Muxtar respublika ərazisində yerləşən və 303,5 milyon kubmetr su tutumuna malik olan sututarlara 291,4 milyon kubmetr su ehtiyatı toplanılıb. Su istifadəçilərinə mexaniki üsulla və öz axını ilə 160

milyon kubmetr suvarma suyu verilib, təkrar suvarma nəzərə alınmaqla 134716 hektar torpaq sahəsi su ilə təmin olunub.

Aqrar sahədə nəzərdə tutulan xidmət işlərinin yerinə yetirilməsini sürətləndirmək, sahibkarların əməyini yüngülləşdirmək, onları lazımi texnika ilə vaxtında və güzəştli şərtlərlə təmin etmək məqsədilə “Naxçıvan Aqrolizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən 309-u 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında olmaqla, cəmi 2684 müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnikası alınaraq muxtar respublikaya gətirilib. Cari ilin ilk altı ayında 172 müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnikası və texnologiy avadanlığı lizinq yolu ilə icarəyə verilib, 2-si nağd yolla satılıb.

Həmçinin istehsal olunmuş məhsulların ilboyu keyfiyyətli şəkildə istehlakçılara çatdırılması məqsədilə cari ilin ötən dövründə Şəhur rayonunda bir soyuducu anbar genişləndirilib, Babək rayonunda bir, Şəhur rayonunda iki soyuducu anbarın yaradılması, iki soyuducu anbarın genişləndirilməsi hazırda davam etdirilir.

Həyata keçirilən belə məqsədyönlü tədbirlər isə bəhrələrinə verib. Belə ki, uzun illər taxılçılıqda yaxşı

Muxtar respublikanın taxılçıları cari ildə 102 min 984 ton məhsul tədarük ediblər

təcrübə qazanmış torpaq mülkiyyətçiləri sahələrə vaxtılı-vaxtında aqrotexniki qulluq göstərib, taxıl zəmilərində yüksək məhsuldarlığa nail olmaq üçün sahələrin suvarılmasını, ziyanvericilərə qarşı müvafiq işlərin görülməsini diqqətdə saxlayıb, tələb olunan bütün təsərrüfat işlərini yerinə yetiriblər.

Artıq taxıl tədarükü başa çatıb. İlin nəticələrindən fərəhlə söhbət açmaq olar. Sərhəd bölgəsi Sədərək rayonu bu il də liderliyi saxlaya bilib. Bölgənin taxılçıları 2472 hektar taxıl zəmisindən 8788 ton məhsul toplayıblar. Bu isə orta məhsuldarlığın 35,6 sentner olması deməkdir. Ayrı-ayrı taxılçılarda bu rəqəm daha yüksəkdir. Rayonun Sədərək kənd sakinləri Fuad Qədimov 50, Qafar Zeynalov isə 45 hektar sahədə taxıl yetişdiriblər. Zəmilərə vaxtında və aqrotexniki qaydada qulluq göstəriblər. Çəkdikləri zəhmət hədəfə gətirib. Hər ikisi hektarın orta məh-

suldarlığını 40 sentnerə çatdırıb. Fuad Qədimov deyir ki, neçə illərdir, taxılçılıqla məşğuldur. Çoxları elə düşünür ki, toxumu torpağa atdın, zəmini suvardın bununla iş bitdi. Əslində, belə deyil. Taxıl da qayğı istəyir. Bu qayğının qarşılığını verə bilsən, torpaq sənün zəhmətinin əvəzini birə-beş ödəyəcək. Mən bunu neçə illərdir ki, öz fəaliyyətimdə görmüşəm. Tədarük etdiyim taxıldan yaxın günlərdə başlayacağım əkin üçün toxumluq götürmüşəm. Bir hissəsini isə üyüdərək ailəm üçün ayırmış, qalanını da satmışam. Hazırda əkəyəyim sahələrdə şum qaldırılması ilə məşğulam. Çalışırım ki, bu ilki əkin kampaniyasını da vaxtında başa çatdırım.

Ən böyük bölgəmiz sayılan Şəhur rayonu taxıl tədarükündə 33,8 sentner məhsuldarlığa nail olub. Bu rayonda 4127 hektar sahədən 13 min 947 ton məhsul tədarük edilib. “Şəhur Aqrotexservis” Səhmdar Cə-

miyyətinin sədri Aqil Məmmədov deyir ki, cəmiyyətə məxsus olan texnikalarla sahələrin şumlanmasında, taxıl əkinində və tədarükündə taxılçılara yaxından köməklik göstəriblər. Hazırda cəmiyyətin dəyirmanında taxıl üyüdülməsi həyata keçirilir.

Aqil Məmmədovun özü də taxılçılıqla məşğul olur. Cari ildə o, 25 hektar taxıl əkin sahəsindən 82 ton məhsul götürüb. Bu rəqəm məhsuldarlığın 35 sentner olması deməkdir. Sahibkar bunu son hədd hesab etmir. Bundan da yüksək məhsuldarlığa nail olmağın mümkün olduğunu göstərən hərtərəfli dövlət qayğısı ilə izah edir və belə qayğının davamlı xarakter aldığından minnətdarlığını bildirir.

Taxıl tədarükündə 3-cü yer Babək rayonuna məxsusdur. Bu bölgənin taxılçıları 10 min 610 hektar taxıl sahəsindən 33 min 707 ton məhsul tədarük edərək məhsuldarlığı 31,8 sentnerə çatdırıblar. Kəngərli rayonunun taxılçıları isə 29,4 sentner məhsuldarlığa nail olublar. Digər yerlər Naxçıvan şəhərinə, Culfa, Ordubad və Şahbuz rayonlarına məxsusdur. Aparılan təhlillər göstərir ki, əvvələdən həyata keçirilən hazırlıq tədbirləri hesabına torpağa bir dən belə, havayı düşməyib. Artıq 2020-ci ilin bol məhsulunun əsasını qoymaq üçün sahələrdə şum qaldırılmasına başlanılıb. İnanırıq ki, bu mövsüm də vaxtında və uğurla başa çatdırılacaq.

✎ Muxtar MƏMMƏDOV

İran gömrük xidməti nümayəndələri ilə görüş keçirilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran İslam Respublikasının gömrük xidməti nümayəndələri arasında görüş keçirilib. Şahtaxtı Gömrük İdarəsində təşkil olunan görüşdə İranın Yol Təşkilatının nümayəndələri də iştirak ediblər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-mayoru Səhət Həbibbəyli ölkələrimiz arasında tarixi-mədəni əlaqələrin, eləcə də qarşılıqlı əməkdaşlığa əsaslanan iqtisadi-ticarət münasibətlərin önəmini qeyd ediblər.

Bildirilib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibovun 2017-ci ilin dekabr ayında Tehrana rəsmi səfərindən sonra ikitərəfli münasibətlər, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran İslam Respublikasının yaxın vilayətləri arasında əlaqələr yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Muxtar respublikamızda gömrük və yol infrastrukturunun müasir şəkildə qurulduğunu, bütün sahələrdə inkişafın təmin olunduğunu qeyd edən komitə sədri Naxçıvanın tranzit potensialını önə çəkib. Vurğulanıb ki, gömrük xidməti nümayəndələri arasında vaxtaşırı görüşlərin keçirilməsi qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, eləcə də iki ölkə arasında mal və nəqliyyat vasitələrinin keçidinin sürətləndirilməsi və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi işinə töhfə verir.

İran gömrük xidməti nümayəndə heyətinin rəhbəri, Gömrük Administrasiyasının Beynəlxalq Əməkdaşlıq Ofisinin baş direktoru Hüseyn Xaxki və Yol Təşkilatının Tranzit və Beynəlxalq Daşımalar Ofisinin baş direktoru Mənüçöhr Salmanzadə ölkələrimiz arasında

mövcud olan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin gömrük işi sahəsini də əhatə etdiyini, qarşılıqlı əlaqələrin gediş-gəlişin və ticarət həcmimin artmasına, prosedurların sadələşdirilməsinə və sürətləndirilməsinə imkan yaratdığını önə çəkiblər.

Tərəflər Culfa-Culfa gömrük sərhəd-buraxılış məntəqəsinin 24 saatlıq iş rejiminə keçirilməsinin, Şahtaxtı-Poldəşt gömrük sərhəd-buraxılış məntəqəsinin iş vaxtının 16 saata çatdırılmasının, Bakı-Naxçıvan-Bakı marşrut avtobuslarına tətbiq olunan gömrük nəzarətinin tam sadələşdirilməsinin münasibətlərin əyani göstərici olduğunu və insanların rahatlığına xidmət etdiyini qeyd ediblər.

Görüşdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının tranzit potensialından maksimum istifadə, muxtar respublikadan Azərbaycan Respublikasının əsas ərazi vahidinə və əks-istiqləməyə hərəkət edən nəqliyyat vasitələrinin keçidi üçün prosedurların asanlaşdırılması və sadələşdirilməsi, diri heyvanların nəql olunması, o cümlədən gömrük işi sahəsində qarşıya çıxan digər vacib məsələlər müzakirə olunub. Görüş qarşılıqlı razılaşmaların əldə olunması baxımından əhəmiyyətli və səmərəli olub.

Şərqi Azərbaycan Gömrüklərinin rəisi, Təbriz Gömrüyünün baş direktoru xanım Orəngi və Qərbi Azərbaycan Gömrüklərinin rəisi, Urmiya Gömrüyünün baş direktoru Bərkabian göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlıq edərək müzakirə olunan məsələlərin önəmini və müştərək görüşlərin əhəmiyyətini qeyd ediblər.

Sonra xatirə hədiyyələri təqdim olunub. Qonaqlar Şahtaxtı gömrük sərhəd-buraxılış məntəqəsinin modern infrastrukturunu və maddi-texniki bazası ilə tanış olub, müasir rentgen-nəzarət qurğularının iş prinsipi ilə maraqlanıblar.

Rahil TAHIRLI

Bu münasibətlə keçirilən tədbiri AMEA Naxçıvan Bölməsinin sədri, akademik İsmayıl Hacıyev açaraq bölmənin keçirdiyi inkişaf yolu

AMEA Naxçıvan Bölməsinin yaradılmasının 17-ci ildönümü qeyd edilib

və yaradılan şərait barədə məlumat verib. O bildirib ki, Azərbaycanda elmin inkişaf etdirilməsinə daim diqqət və qayğı göstərən ümummilli lider Heydər Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının geosiyasi vəziyyətini nəzərə alaraq 2002-ci il avqustun 7-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsinin yaradılması haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən olaraq qısa müddətdə bölmədə 6 elmi-tədqiqat institutu – Tarix, Etnoqrafiya və Arxeologiya, eləcə də İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat, Təbii Ehtiyatlar, Biorekurslar institutları, Batabat Astrofizika Rəsədxanası və Əlyazmalar Fondu yaradılıb.

Qeyd olunub ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibovun diqqət və qayğısı nəticəsində Naxçıvan Bölməsi üçün iki üçmərtəbəli bina ayrılıb. 2005-ci ildə bölmənin Biorekurslar İnstitutunun müasir tələblərə cavab verən binası, 2010-cu ildə isə institutun Biokimyəvi tədqiqatlar laboratoriyasının binası istifadəyə verilib. Həmçinin Nəbatat bağı yenidən qurulub, müasir texnologiyaya malik istilikxana təşkil olunub, Astrofizika Rəsədxanası üçün yeni bina tikilib, elektron kitabxana, Arxeologiya və Etnoqrafiya Muzeyi, Distant Təhsil Mərkəzi, İnformasiya-Kommunikasiya Texnologiyaları otağı, Seysmoloji Xidmət Mərkəzi yaradılıb. Bölmənin 5 elektron portalı istifadəyə verilib. Bölmənin 2005-ci ildən yaradılan "Tusi" nəşriyyatında çap olunan "Xəbərlər" jurnalı 2010-cu ildə beynəlxalq indeks alıb.

Elmi-təşkilat şöbəsinin rəisi, aqrar elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Orxan Bağirov çıxışında bildirib ki, kadr potensialının artırılması istiqamətində də ardıcıl tədbirlər həyata keçirilib. Hazırda bölmədə 259 nəfər fəaliyyət göstərir, onlardan 98-i elmi işçidir. Bölmə əməkdaşlarının 2-si AMEA-nın həqiqi, 4-ü isə müxbir üzvləri, 6-si elmlər doktoru, 55-i isə fəlsəfə doktorudur. Əməkdaşlardan 6 nəfəri professor, 40-i isə dosentdir. Bölmənin 2006-cı ildən fəaliyyətə

başlayan müxtəlif Dissertasiya şuralarında həm Naxçıvan Bölməsinin, həm də müxtəlif elm və təhsil müəssisələrinin əməkdaşları 86 fəlsəfə

Bölmənin səmərəli elmi fəaliyyətinin dövlətimiz tərəfindən daim qiymətləndirildiyini, əməkdaşların yüksək dövlət mükafatlarına və fəxri

doktoru və 17 elmlər doktoru dissertasiyaları müdafiə ediblər.

Orxan Bağirov AMEA Naxçıvan Bölməsində mövcud olan elmi potensialın Naxçıvanın hərtərəfli öyrənilməsinə şərait yaratdığını vurğulayaraq bölmənin fəaliyyətini dövründə işıq üzünü görən fundamental nəşrlər haqqında məlumat verib. O bildirib ki, ümumiyyətlə, bəhs olunan dövrdə əməkdaşların 208 monoqrafiyası, 200 kitabı, 26 metodik vəsaiti, 8034 elmi məqaləsi və konfrans materialı, 209 tezisi, 21 xəritəsi çap olunub. Bütün bunlarla yanaşı, əməkdaşlar açıq dünya ensiklopediyası olan Vikipediyanın ingilis və rusdilli səhifələrində Naxçıvan tarixi ilə bağlı erməni iddialarını əks etdirən məqalələrin təkzibini həyata keçirib, Azərbaycandilli Vikipediya məlumatlarını redaktə etməklə yanaşı, Naxçıvanla bağlı 180 yeni məqalə yerləşdiriblər. Ötən dövrdə bölmə əməkdaşları 5 tövsiyə, 48 buklet hazırlayıb, 28 patent alıblar. Fəaliyyət dövründə bölmə əməkdaşları 4-ü beynəlxalq olmaqla, 23 qrant layihəsinin qalibi olublar.

Bölmə əməkdaşları tərəfindən Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində 1200-dən çox tarix və mədəniyyət abidəsi aşkar olunub və pasportlaşdırılıb.

Məruzəçi ötən dövrdə aparılan tədqiqatlar və əldə olunan elmi nəticələr barədə də ətraflı məlumat verib. O da qeyd olunub ki, "İnteraktiv açıq dərs" layihəsi çərçivəsində AMEA Naxçıvan Bölməsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri arasında müxtəlif mövzularda interaktiv açıq dərslərin keçilməsi ölkəmizin təhsil sistemində bir ilkdir.

Qeyd edilib ki, ötən dövrdə beynəlxalq əlaqələrin genişləndirən bölmədə müxtəlif beynəlxalq səviyyəli simpozium və konfranslar keçirilib. Bölmənin əməkdaşları 439 beynəlxalq elmi simpozium və konfranslarda çıxış ediblər.

adlara layiq görüldüyünü diqqətə çatdıran Orxan Bağirov bildirib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri Sərəncamına əsasən "Naxçıvan tarixi" çoxcildliyi, akademik İsmayıl Hacıyevin "Naxçıvan Azərbaycanın dövlətçilik tarixində" monoqrafiyası elm sahəsi üzrə Naxçıvan Muxtar Respublika mükafatına, həmçinin AMEA-nın müxbir üzvü Fəxrəddin Səfərlinin "Tarixi mənbələrdə Nuh Peyğəmbər", AMEA-nın müxbir üzvü, mərhum Qadir Qədirzadənin "Dünya və insan: başlanğıcın sonu, sonun başlanğıcı" kitabları Ali Məclis Sədri mükafatına layiq görülüb. Həmçinin ötən dövrdə bölmə əməkdaşları dünyanın və respublikamızın bir sıra beynəlxalq nüfuzlu elmi-tədqiqat mərkəzləri tərəfindən mükafatlandırılıb, beynəlxalq qurumların və jurnalların üzvü seçiliblər. Bölmənin 4 elmi əməkdaşı Naxçıvan şəhərində mənzil, 1 elmi əməkdaşı isə torpaq sahəsi ilə təmin edilib.

Tədbirdə AMEA Naxçıvan Bölməsi Biorekurslar İnstitutunun direktoru, akademik Tariyel Talibov, İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Əbülfəz Quliyev və Əlyazmalar Fondunun direktoru, filologiya üzrə Elm doktoru Fərman Xəlilov çıxış edərək bölmələr üzrə əldə olunan nailiyyətlərdən bəhs edib, əməkdaşların qarşıya qoyulan vəzifələri bundan sonra da layiqincə yerinə yetirəcəyini, mövcud elmi potensialdan səmərəli istifadə etməklə elmi-tədqiqat işlərini müasir tələblər səviyyəsində aparacaqlarını bildiriblər.

Sonda bölmənin fəaliyyəti ilə bağlı slayd nümayiş etdirilib.

✍️ Gülcəmal TAHİROVA

Qədim Şəhur diyarı... Tarixin o üzündən bəri boylanan, inkişaf edib müasirləşdikcə qədimliyini, ululuğunu qoruyub saxlayan yurd yerimiz... Tarixi mədəniyyətinə, mədəniyyəti ədəbiyyatına arxa olub milli dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi qorunmaqların saxlanmasına ərməğan edən doğma diyarımızın tarixindən əzəmət, mərdlik, mədəniyyətindən, ədəbiyyatından milli-mənəvi, əxlaqi dəyərlər mənimsəyən insanları, tarixdə iz qoyan böyük şəxsiyyətləri barədə düşüncəyə gətiririk ki, yüz illərdir, Azərbaycan ədəbiyyatına, incəsənətinə dahilər ərməğan edən Şəhur rayonu bu gün də öz təhsil ənənələrini uğurla davam etdirir. Muxtar respublikanın hər yerində olduğu kimi, Şəhurda da təhsilin inkişafının diqqət mərkəzində saxlanılması uğurların qazanılmasına səbəb olur. Hər bir şagirdin müvəffəqiyyətlərinə görə müəllimlər də, valideynlər də sevinir, çünki onların da etimadları doğrulur, çəkdiqləri zəhmət hədəfə getmir. Elə bugünkü müsahiblərim də ali məktəblərə qəbul imtahanlarında yüksək nəticə qazanaraq rayonun köklü təhsil ənənələrini layiqincə davam etdirən şəhurlu gənclərdən bir neçəsidir.

Məleykə Cəfərli Dərvişlər kənd tam orta məktəbinin məzunudur. O, məktəbi qızıl medalla bitirib. Respublika olimpiadasında Azərbaycan dili və ədəbiyyatı fənni üzrə birinci yeri tutub, qızıl medala layiq görülüb. Ali məktəbə qəbul imtahanının birinci turunda 664 bal toplayan Məleykə bununla kifayətlənməyib. İkinci turda iştirak edərək 670 bal toplayıb. Onunla həmsöhbət oluruq:

– Bu gün ölkələrin inkişafı təkcə iqtisadi göstəricilərlə, təbii sərvətlərlə, əhalinin həyat səviyyəsi ilə deyil, təhsilin inkişaf dinamikası, elmi potensialın olması ilə də ölçülür. Təhsil hər bir insana öz davamlı gələcəyini formalaşdırmaq, zəruri bilik, bacarıq və vərdisləri əldə etmək imkanı yaradır. Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin də dediyi kimi: "Qüvvət elmdədir, başqa cür heç kəs, heç kəsə üstünlük eyləyə bilməz!" Dahi şair bu qiymətli misralarla həm zamanının insanlarını, həm də gələcək nəsilləri

Gəncliyimiz, gələcəyimiz

Parlaq gələcək təhsillə gələcək

elmə, biliyə yiyələnməyə səsləyib. Biz doğma Vətənimizin xoşbəxt gəncləriyik. Çünki yaxşı təhsil alıb gələcəkdə Azərbaycanımızın çiçəklənməsi naminə fəaliyyət göstərməyimiz üçün bütün imkanlar mövcuddur. Gözəl, işıqlı sinif otaqları, müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş fənn laboratoriyaları, kompüter zalları, bir sözlə, yaxşı təhsilimiz üçün hər cür şərait yaradılıb. Bizə qalan isə oxumaq, layiqli ziyalı olub gələcəkdə xalqımızın rifahı üçün çalışmaqdır.

Azərbaycan Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Hüquqşünaslıq ixtisasını seçmək fikrində olan Məleykə onu da qeyd edir ki, orta məktəbdə qazandığım nailiyyətləri ali təhsil ocağında da davam etdirməyə, doğma diyarımız Naxçıvanın adını hər yerdə uca tutmağa çalışacağam.

Oruc Vəliyev Dizə kənd tam orta məktəbinin məzunudur. O, üçüncü qrup üzrə 633 bal toplayıb: – Bu gün muxtar respublikamızda təhsil sahəsinə xüsusi diqqət yetirilir. Bunun ifadəsidir ki, kəndimizin məktəbi də şəhər məktəblərindən heç də geri qalmır. Burada da şəhər məktəblərində olan imkanların hamısı mövcuddur. Bütün bunlar isə ona xidmət edir ki, hər bir şagird yaxşı oxuya və gələcəyini müəlliminə, vəkiliyə, hakiminə çevrilə bilsin.

Naxçıvan Dövlət Universitetini seçmək fikrində olan tələbəyə: "Topladığım yüksək balla müxtəlif universitetləri seçmək imkanın vardır. Niyə məhz bu ali məktəbə üstünlük verirsən?" – sualını ünvanlayanda aldığımız cavab məni çox fərəhləndirdi. Oruc Naxçıvan Dövlət Universitetinin Hüquqşünaslıq ixtisasını heç kimin təsiri və məsafə yaxınlığına görə seçmədiyini dedi və bildirdi ki, təhsil ocağını öz istəyi ilə seçib. Naxçıvanda yüksək səviyyədə təhsil üçün hərtərəfli şərait yaradılıb, bu təhsil ocağının

dünyanın məşhur universitetləri ilə əlaqələri mövcuddur. Naxçıvan Dövlət Universiteti son illər tədrisdə ən müasir informasiya texnologiyalarının tətbiq olunduğu, beynəlxalq elmi konfransların keçirildiyi ünvana çevrilib.

Digər müsahibim **Nərimin Əsgərova** isə Çomaxtur kənd tam orta məktəbini bitirib. O, ikinci qrup üzrə 622 bal toplayıb:

– Tələbə adını qazanacağım üçün özümü çox xoşbəxt hesab edirəm. Valideynlərimin, müəllimlərimin, bir sözlə, mənə uğurlu nəticə gözləyənlərin ümidlərini doğrultduğum üçün sevinirəm. Sevincimin səbəbləri sırasına fərqli mühitə düşmə, yeni-yeni dostlar, tanışlar qazanma duyğusu da daxildir. Həm də yuxusuz, gərgin gecə və gündüzlərin, stress və narahatlıqların artıq arxada qalması düşüncəsi də məni fərəhləndirir. Topladığım bal istədiyim ixtisası seçməyimə imkan verəcək. Çalışacağam ki, universitetdə də yaxşı oxuyub müəllimlərimin və valideynlərimin etimadını doğruldum.

Nərimin onu da deyir ki, ölkəmizdə insan amilinə, təhsilə çox ciddi diqqət yetirilir. Uğurlarımızın təməlinə, ilk növbədə, dövlət qayğısı dayanır. Məktəbimizdə şagirdlərin müasir informasiya texnologiyalarının sirlərinə mükəmməl yiyələnmələri üçün yaxşı şərait vardır. Yeni nəsil kompüterlər, elektron lövhəli sinif otaqları şagirdlərin ixtiyarına verilib ki, bu da təhsildə keyfiyyət dəyişikliklərinə zəmin yaradır. Bu diqqət və qayğının müqabilində yaxşı oxumalı, gələcəkdə xalqımız üçün yararlı kadr olmalı, daim çalışmalıyıq.

Bəli, onlar tələbə adını qazanmaq şərəfini və sevincini yaşayırlar. Bütün bunlar isə dövlətimizin hər sahədə olduğu kimi, təhsildə də öz vətəndaşının yanında olduğunun göstəricisidir.

✍️ Ramiyyə ƏKBƏROVA

Su israfçılığınə yol verməyək, sudan qənaətlə istifadə edək

Kənd təsərrüfatının bütün sahələrinin hərtərəfli və davamlı inkişafı su ehtiyatlarımızdan səmərəli istifadə edilməsindən, onun mühafizəsindən çox asılıdır. Əkilən sahələrdən yüksək məhsul götürmək üçün suvarma suyuna olan tələbatın ödənilməsi ən vacib və təxirəsalınmaz məsələlərdən biridir. Su itkilərinin qarşısını almaqla suvarma suyundan qənaətlə istifadə edilməsi hesabına kanalların faydalı iş əmsalının artırılması, suvarılan sahələrin genişləndirilməsi mümkündür.

Suvarılan torpaqlardan səmərəli istifadə yolu ilə bol məhsul əldə etmək və torpaq münbitliyini qorumaq üçün tədbirlər görülməlidir. Suvarma sistemlərində su itkisinə qarşı görülən hər cür tədbir böyük əhəmiyyətə malikdir. İrriqasiya və meliorasiya qaydalarına, suvarma normalarına düzgün riayət olunmalı, torpaqların suvarma nəticəsində yuyulmasına yol verilməməlidir.

Bunun üçün də su qıtlığına yol verməmək və əkin sahələrinin vaxtında suvarılmasını həyata keçirmək, eləcə də su itkisinin qarşısını almaq üçün suvarma işinin düzgün təşkil və su bölgüsünə daim nəzarət edilməli, kanal və arxlar təmizlənməli, hidrotexniki qurğuların vaxtında və keyfiyyətlə təmir-bərpası aparılmalı, mütərəqqi suvarma üsullarından istifadə olunmalıdır.

Suvarma zamanı torpağa artıq normada su verilməsi məhsuldarlığı artırır, əksinə, suyun faydasız istifadəsinə səbəb olmaqla yanaşı, qrunt sularının səviyyəsini artıraraq ərazinin bataqlaşmasına, şoranlaşmasına da şərait yaradır. Suvarma suyundan plansız və səmərəsiz istifadə olunması əkilən sahələrə ciddi ziyan vurur, onun münbitliyini ildən-ildən tədricən azaldır. Sudan səmərəli və qənaətlə istifadə etməklə su itkisinin az olmasına çalışmaq lazımdır. Sızmaya və buxarlanmaya gedən itkinin qarşısını almaq üçün rentabelli suvarma şəbəkələrinin qurulması, mütərəqqi suvarma metodlarının tətbiqi mütləqdir.

Muxtar respublikanın 60 min

məsinə, su ehtiyatlarından israfçılıqla istifadə edilməsinə, içməli məişət, texniki və tullantı sularının kəndə (çöllərə, küçələrə, rabitə və enerji kommunikasiya şəbəkələrinə) təyinatlı axıdılmasına, su təchizatı şəbəkəsinə qanunsuz qoşulmaqla suyun talanması nəticəsində az miqdarda ziyan vurulmasına səbəb olan qanun pozuntuları qeydə alındıqda.

Bu qaydaların tələblərinə əməl etmək məqsədilə komitə əməkdaşları tərəfindən suvarma mövsümündə ərzində mütəmadi olaraq kütləvi informasiya vasitələrində məlumatlar verilir, su istifadəçiləri arasında maarifləndirici söhbətlər aparılır, su itkisinin qarşısını almaq üçün sudan istifadə qaydaları izah olunur.

Melioratorlar bildirir ki, sudan qənaətlə istifadə etməklə, su israfçılığına yol verməməklə, ümumilikdə, muxtar respublikada ekoloji tarazlığı, təbii su ehtiyatlarını qoruyub, bununla da iqtisadiyyatın inkişafına, əhalinin sosial rifah halının daha da yaxşılaşmasına töhfə vermiş olarıq. Bu, doğma diyarımızın hər bir sakininin vətəndaşlıq borcu olmalıdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsinin mətbuat xidməti

Gənclər üçün ekskursiya

12 avqust – Beynəlxalq Gənclər Günü'nün qeyd olunması, gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, onların tarixi abidələr və muzeylərlə daha yaxından tanış olması, tariximizin unudulmaması və gələcək nəsillərə çatdırılması məqsədilə gənclərin muzeylərə ekskursiyası təşkil olunub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi nazirlikləri, Gənclər Fondu və Yeni Azərbaycan Partiyası Naxçıvan Muxtar Res-

publika Təşkilatının Heydər Əliyev adına Gənclər Birliyi tərəfindən təşkil olunan ekskursiyada 45 gənc iştirak edib.

Ekskursiya iştirakçıları Heydər Əliyev Muzeyini, Döyüş Şöhrəti və Tarix muzeylərini ziyarət edərək bu mədəniyyət müəssisələrindəki eksponatlarla yaxından tanış olublar.

Boksçularımızdan üç medal

Türkiyə Cümhuriyyətinin İqdir şəhərində boks üzrə gecə təşkil olunub.

Çempion boks gecəsində 9 turkiyəli boksçu 9 əcnəbi boksçuya qarşı rinqə çıxıb. Gecədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Boks Federa-

siyasının 3 yetirməsi də iştirak edib.

57 kiloqram çəki dərəcəsində rinqə çıxan Tayfur Əliyev rəqibini məğlub edərək qalib adını qazanıb. Eyni uğuru 75 kiloqram çəki dərəcəsində Sərvər Abdullayev də təkrarlayıb. Alişan İsmayılov isə öz çəki dərəcəsində (46 kiloqram) ikinci olub. İdmançılarımız təşkilatçılar tərəfindən medal və kubokla təltif ediliblər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidməti

Muxtar respublikada epidemioloji sabitlik təmin olunub

Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin iş planına əsasən bu il də yoluxucu xəstəliklərə qarşı profilaktik tədbirlər keçirilir.

Muxtar respublika ərazisində fəaliyyət göstərən istehsal, topdan və pərakəndə satış məntəqələri, ictimai iaşə müəssisələri, şadlıq sarayları, bərbərxana və gözəllik salonları, təhsil müəssisələri, mehmanxana, həmçinin digər sənaye, kommunal və bütün tibb müəssisələrinin sanitariyigigiyəni vəziyyətinə gigiyena və epidemiologiya mərkəzləri tərəfindən nəzarət olunur. Bu obyektlərdə çalışan işçilər obliqat qrupu kimi gigiyena və epidemiologiya mərkəzləri tərəfindən qeydiyyatla götürülür. Bütün obliqat qrupları hər altı aydan bir QİÇS, dəri-zöhrəvi, bağırsağ və qurd xəstəliklərinə görə müayinəyə cəlb edilir.

Bundan başqa, Naxçıvan Muxtar Respublikası Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin iş planına əsasən hər il may ayının 1-dən

oktyabr ayının sonunadək muxtar respublika ərazisində mövcud olan bütün su mənbələrindən həftədə iki dəfədən az olmayaraq su və torpaq nümunələri götürülərək mərkəzin Xüsusi təhlükəli infeksiyalara nəzarət laboratoriyasında yoxlanılır.

Həmçinin muxtar respublika ərazisində yerləşən artezian və su quyularından, mərkəzləşdirilmiş su mənbələri və bulaq sularından mütəmadi olaraq su nümunələri mərkəzin Bakterioloji və kommunal gigiyena laboratoriyasına yoxlanmaq üçün göndərilir. Həmin nəzarət, xüsusilə çirkab və kanalizasiya sularının çay sularına qarışmaması məqsədini daşıyır. Bu məqsədlə iyul

ayı ərzində bütün rayonlarda çaylar boyunca inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliklərin və daxili işlər orqanlarının əməkdaşları ilə birlikdə Gigiyena və Epidemiologiya mərkəzləri monitorinqlər keçiriliblər.

Muxtar respublika ərazisində su ilə keçə biləcək bağırsağ infeksiyalarının qarşısının alınması məqsədilə aparılan profilaktik tədbirlər də davam etdirilir.

Havaların isti keçməsi ilə əlaqədar olaraq ağcaqanad sürfələrinin məhv edilməsi və malyariya xəstəliyinə yoluxma təhlükəsinin qarşısının alınması məqsədilə Araz çayı boyunca bataqlıq ərazilərdə lavriolla deloravasiya işlərinə başlanılıb.

Xatırladaq ki, son 15 ildə muxtar respublika ərazisində malyariya xəstəliyi qeydə alınmayıb.

Hüseyn ƏSGƏROV

İtmişdir

Ibrahimov Qurban Musa oğlunun adına olan AO-0294255 seriyə nömrəli hərbi bileti itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 2019-cu ilin iyul ayında verilən təbii qazın miqdarı, təbii qaz satışından toplanan vəsait və ödənilmə faizi barədə məlumat

S/Nö	Şəhər və rayonlar	Təbii qazın həcmi (kubmetr)	Təbii qazın dəyəri (manat)	Daxil olan vəsait (manat)	Ödənilmə faizi
1.	Naxçıvan şəhəri	1115295	111529	111607	100,1
2.	Babək rayonu	728396	72840	72886	100,1
3.	Şərur rayonu	678722	67872	67914	100,1
4.	Ordubad rayonu	349873	34987	35008	100,1
5.	Culfa rayonu	342873	34287	34307	100,1
6.	Kəngərli rayonu	236835	23684	23690	100,0
7.	Şahbuz rayonu	236194	23619	23621	100,0
8.	Sədərək rayonu	80495	8050	8050	100,0
9.	Muxtar respublikanın müəssisə və təşkilatları	9799917	1592272	1581586	99,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə cəmi:		13568600	1969140	1958669	99,5

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Energetika Xidməti üzrə 2019-cu ilin iyul ayında verilən elektrik enerjisinin miqdarı, elektrik enerjisi satışından toplanan vəsait və ödənilmə faizi barədə məlumat

S/Nö	Şəhər və rayonlar	Verilən elektrik enerjisinin miqdarı (min kvtsaat)	Elektrik enerjisinin dəyəri (min manat)	Toplanan vəsait (min manat)	Ödənilmə faizi
1.	Naxçıvan şəhəri	5980	436,0	436,0	100,0
2.	Şərur rayonu	2753	193,4	193,4	100,0
3.	Babək rayonu	2455	174,4	174,4	100,0
4.	Ordubad rayonu	1639	116,4	116,4	100,0
5.	Culfa rayonu	1056	75,0	75,0	100,0
6.	Kəngərli rayonu	1071	76,0	76,0	100,0
7.	Şahbuz rayonu	518	36,8	36,8	100,0
8.	Sədərək rayonu	264	18,7	18,7	100,0
9.	Muxtar respublikanın müəssisə və təşkilatları	29730	2667,7	2674,3	100,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə cəmi:		45466	3794,4	3801,0	100,2

Qeyd: İyul ayında texniki itki nəzərə alınmaqla daxil olan 45 milyon 466 min kilovat-saat elektrik enerjisinin dəyəri 3 milyon 794 min 400 manat olmuş, cəmi 3 milyon 801 min manat vəsait toplanmışdır ki, bu da istifadə olunan enerji dəyərinin 100,2 faizini təşkil edir.

SƏRQ qapısı

Baş redaktor:

MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi 1.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47

Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18

Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52

E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Pərviz Hacı

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnmə və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1495. Sifariş № 534